કિર્લોસ્કર સંગીત મંડળીના

ઊર્દૂ સંગીત

તાજે વફા.

નાટકની

પદ્યાવલિ.

'પ્રતિબોધ' મુદ્રા-મંદિર,

સન ૧૯૧૬

કિંમત ૨ આના.

પાત્રોનાં નામ.

ઈન્દ્રનાથ—એક જમીનદારનો છોકરો (નાયક).
સતીશચન્દ્ર—બંગાલનો દિવાણ.
રાજા તોડરમલ—અકબર બાદશાહનો મુખ્ય પ્રધાન.
પાખંડી—એક વિસરભોળો બ્રાહ્મણ.
શકુની—સતીશનો હસ્તક.
શિખંડી—પાખંડીનો સહાધ્યાયી.
સરલા—સમરસિંહની છોકરી (નાયિકા).
વિમલા—સતીશચન્દ્રની છોકરી.
મહાશ્વેતા—સમરસિંહની સ્ત્રી.
કમલા—આશ્રમમાં એક બ્રાહ્મણની છોકરી.
રુકિમણી— " " "
રોહિણી— " " "

સરદાર, નોકર, સિપાઈ વગેરે વગેરે.

તાજે-વફા.

પદ્યાવલિ.

અંક ૧ લો.

સરલા:—

તૂં હૈ પાક, કિર્દગાર, સબી હૈ બલહારી
નિરધાર, રબ પાલન હાર; લાખ, બાર, અબ
તુઝપે નિસાર ॥ ધ્રૃ૦ ॥ તોરી બાત પ્યારી
ન્યારી । મનહારી, મેહર જાત તોરી કુર્બાન
જાન મોરી, તુઝપે નિસાર લયલો નિહાર
ડાકરુડ મૈ હાડર તોરે ॥ ૧ ॥

સરલા:—

આહ મૈં તરસ ગઈ—મોહનકી મુરતિયાં
ન્યારી ન્યારી પ્યારે કૈસે કહૂં બિરહા—અપની
જિયાકી સખી તુમારી પ્રેમકી દિવાની ચૈન
નહી મોહે ॥ ધ્રૃ૦ ॥ છોર જગત, સંગ તોરે
ઝુલતહૂં । આપીયા । જ્યાન મૈરી તોપે વારી ।
અબતો મોરી નીંદગઈસિગરીં ॥ ૧ ॥

ઈંદ્રનાથઃ—

સાયા તોરા મિસલે હુમાહે । આજ આખિયા દિલગીર રસેલી ॥ ધ્રૃ૦ ॥ મુખડા તોરા ચમકત માહે મુનૌવર । ચાલ નિરાલી સજેલી ॥ ૧ ॥ ગાલ ગુલાબી મેહેરે તાબાં રંગત । જુલ્ફે કાલી નુકેલી ॥ ૨ ॥ ચાલ કિયામત ખીંચત ખાસ રમેશ્વર । સુરત નવી નવેલી ॥ ૩ ॥

સરલાઃ—

જિસ દિનસે પિયા, દિલકો લગાયા । હમપર થા-જબ ચાંદકા સાયા ॥ ધ્રૃ૦ ॥ બિરહકી આગ દિલમે લગી તો પ્રેમકા પ્યાલા પિયા પિલાયા ॥ ૧ ॥ દાસિકા તોહફા ગલે મે તોરે । યાદ રહે મોરી યહ જયમાલા ॥ ૨ ॥

ઈંદ્રનાથઃ—

યે તોરિ પ્રેમ ભરીત આખિયા । મનકો, ભાવત હૈ તન કરત ખુષનુમા । ફૂલનકી જયમાલા ॥ ધ્રૃ૦ ॥ તારે હમકો દેખ રહે હૈં । કલિયા ખિલત હૈં સારી । જિસ્સે મુઝકો હુવી મસરત્ મોરી પ્યારી સરલા ॥ ૧ ॥

ઈંદ્રનાથઃ—

ભોલી સુરતી યા પે મોરા મન ભાયે । તુજપે મોહનવા જિયા લલચાયે ॥ ધ્રૃ૦ ॥ છબી

યહી હૈ લાખન બાર । મિઠી બતીયન પર બલબલ જાય ॥ ૧ ॥ ઇન નયનોને જાદુ ડારા । કૈસી છોડકર એકલ જાય ॥ ૨ ॥

સરલા:—

મોરે પ્યારે સાવરિયા મુહેનાસતાવો । જિયાના જલાવો ॥ ધ્રૃ૦ ॥ આવ પિયા મોરે, જ્યાને નંદૂ તોરે, બલાયેલૂં તોરે, નાવે નીંદ મોહે । કભી આકર જલ્દીસે દર્શન દિખાવ ॥ ૧ ॥

કમલા:—

હાયરે જમાના તોરી ચાલ ॥ મોરા બુરા હૈ અબ હાલ ॥ ધ્રૃ૦ ॥ કિસમતકી ફુટી હૂં મૈં, નાહી સહારા, બચના હૈ મોરા મહાલ ॥ હાયરે ॥ ૧ ॥

કમલા:—

મોરે સય્યા આલબેલી તોરી બતીયા નજરિયા મિલાય જયોરે ॥ ધ્રૃ૦ ॥ ગોરા ગોરા યે ચાંદસા ચેહરા ॥ ઝુરિયા હૈ ઉસ્પે સાવરિયા ॥ નજ-રિયા ॥ ૧ ॥ પ્યારા પ્યારા પાખંડી મોરા, સાઠ બરસકી ઉમરિયા ॥ નજ૦ ॥ ૨ ॥

વિમલા:—

જગકી બાદી છોરો, સારી નૂરકી ફિરને રૈલી સારી ॥ ધ્રૃ૦ ॥ આત્મઘાતસે મરકે પિતા તુમ્હે નહી સરપર પાપકી ગઠડી, અર્જ સુનો બાપ મોરી ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

નિંદસે જાગરે પાપી, દુનિયા નહી હૈ રહેનેકી
જગા, સોચ અરે નાદાન ॥ ધ્રુ૦ ॥ બાદલ
ગરજે, તોરે પાપકા સમલજા આબ તોભી,
સુનો સદા ચ્યૌક જરા તૂં શકુની ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

દુનિયા યે ફાની, દુઃખકી જગા હૈ, ઇસકા
ન હોતૂ સરપે ચઢાકે, છોઠ દે ઇસ્કો મિલે
પરમાત્મા ॥ ધ્રુ૦ ॥ ય હૈ ખિલોને ચાંદ
સિતારે, ઇનકો દેખકે ધોકાન ખાના ॥ ૧ ॥
ઈશ્વર ઠાગર નામ જપે તૂ હોવે શાંત તોરા
જીવાત્મા ॥ ૨ ॥

અંક ૨ જો.

ઈંદ્રનાથઃ—

ચલ છુટ નિકલ બે હયા ॥ કબતક છુપેગા ।
યે ખૂને ગરીબા ॥ જબરકે દિન ગુઝે ।
બદલા મિલેગા ॥ ધ્રુ૦ ॥ ઉપરન ચડના નીચે
ગિરેગા । ઝુક્કર ચલેગા ઉંચા રહેગા ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

મોહન અબ છોર ગઇ પ્યારી ઉનકી બતીયાં
સારી તોવર બાકે દુષ્માન જાકે । આય રસિયા
દૂરન કીનો ॥ ધૃ૰ ॥ સબસે જિયાદા દિલમે
મેહેર ॥ પ્યારી આલા તોરી સિફ્ત મદત-
ગાર ઈંદ્રિનાથ । દુખિયા દિલકો મોરા મન
લિનો ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

મૈરી હાં કરના ઉનકો આપના ફર્જ જાનતાહું
॥ ધૃ૰ ॥ નકસર કોઈ છોડૂં ॥ જ્યાકે ઉ-
નકો લાવૂ ॥ ઇરાદે ઉસ્કે સબચ્યાલા ખી
પર ખાક ઝોંક આવત હૂં ॥ ૧ ॥

કમલાઃ—

બાલમ સુરતીયા તોરી દેખત નિંદીયા જાય
॥ ધૃ૰ ॥ અકૃયુન ખોવા શાદી રચાવો ॥
તુમ બીન જિયા ધબરા ॥ તુમ્હારે નયનનુમે
સુરમા લગાવો પાનખિલાવો શરમાય ।
સીનેસે સીના મિલાઊ મોહનિયા જીયાન
શમલા જાય ॥ ૧ ॥

સરલાઃ—

જાબે સમઝ કાહે સતાવે નાહી ચલત
બતીયા ॥ ધૃ૰ ॥ આપહી તુ આપ હૈ ॥
તોરે દિલમે પાપ હૈ ॥ દેખ લોટ આવત હૈ ॥
ડુબ જાય નૈયા ॥ ૧ ॥

સરલાઃ—

છલપંજેસે છુડાના મોરી સુંનલે તુ કીર્દિ-
ગાર ॥ ધ્રૂ૦ ॥ તુઝબિન મોરા ધનકા, તનકા,
મનકા, અનકા, સાહારા, નહી કરતાર ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

છોરા સારા અબ મૈને યે તોરા નોતા ॥ ધ્રૂ૦ ॥
નીચ કર્મ કરતા હૈ બાબા પડાપાપકા ફંદા
યક દિન સમજેગા ॥ મોરી અર્જકો તૂને
નમાના ॥ કિયા ગોરખ ધંદા રહેગા પચ-
તાતા ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

આબ્બા આબ જોગન મૈ બનુંગી ॥ સામાન
યહાંકે બદકારી જબ ભટકત તોરા
મનુવા ॥ ધ્રૂ૦ ॥ હોગા ખાર કભી બદકાર
બદીક માલ તબ રહત સંગવા ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

અહા ઇશ્વર જગતકે ભાવે નમાયે અબદુનીયા
તેરી બાત હૈ ન્યારી ॥ ધ્રૂ૦ ॥ મુઝપે અબ
તોરા રહે સાયા ॥ અબ નાહી સુખકાસાથ
કિસીસે ॥ ૧ ॥

અંક ૩ જો.

ઈંદ્રનાથઃ—

તોહે દેતા જગત સગર કુચ ન દેતા ॥
મૈના રખત આપનેપાસ કુચલી જરા ॥ ધ્રુ૦ ॥
આબમોરા મન કરન ॥ લાગે તોરા ધ્યાન
કરહી લિયે મોહ આપના ॥ મન સબી ચે-
સારા બીમલા ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

ગુંયા બીન કૈસે કટે અબરેન ॥ કિસ્સે બોલુ
મનકી દુઃખીયા ॥ ધ્રુ૦ ॥ ઈંદ્ર પીયા તુમ્હારી
બતીયા માંગત હે એ બૈન ॥ ૧ ॥

ઈંદ્રનાથઃ—

પીત કરકે ભેસ બદલા અપના મનહરવા
મોરા ॥ ધ્રુ૦ ॥ તોહે દે નિશાની ગવા રખત
હુંયે ચંદ્રપ્રભા ॥ ૧ ॥

સરલાઃ—

મોરેપ્યારે તોરી ન સહુંગી જ્યુદાઇ તોરી
બિરહને આગ લગાઇ ॥ મોરે ॥ મોહકી ઉમે-
દિયા તુમબિન હારી તિરછી નજર બિજલી
બરસાઈ; આવો નજર સંભલત ઝટપટ
વરના ફુલત હે જગમે હસાઈ ॥ ૧ ॥

સરલાઃ—

બોલત નાહીં કૈસે બિસર ગયો સૈંયા ॥ ૧ ॥
જૂટ કહું તો આકલેના, સાંચના આકા
જાય, બિસર ગયો સૈંયા ॥ ૧ ॥

ઈંદ્રનાથઃ—

ભુલત નાહીં બિસરગયો મોહના ॥ ધ્રુ૦ ॥
બાવરન હોતો બાચલીજો ॥ જૂટ ન બોલા
જાય બિસર ગયો મોહના ॥ ૨ ॥

સરલાઃ—

મોરી સખી તૂં હૈ બડી દુખિયા ॥ પિલે
અમરતીયા ॥ ધ્રુ૦ ॥ આનંદસે રહેકર ખુષિયા
મના એ હિલમિલકે આ પ્યારી બિમલા ॥ ૧ ॥
ભૂલ દુખકો સૈયા દેખકર ॥ રાહત કથ
તોરી સરલા ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

સરલા મોરી સરલા મોરી યે ઇન્દ્રકી નિ-
શાની લેલો મૈને ઘોરા જગત ॥ તુમરે સુખકે
કારન ॥ તરસાયા પ્રેમસે સાજન ॥ ૧ ॥

વિમલાઃ—

સૈયન મોહન સાજન જોગન બની મૈન
આયે ॥ જપન સુંખન દિલભર આબ છુટ
ગઈ દુનીયા સારી ॥ ધ્રુ૦ ॥ ભાવત હૈ જ્યોગ
મોહે ॥ આગમન સુહાવત ઇશ્વર ઘુલાવે કોઈ
નહી કાહકુ છોડૂ તેરી આશ ॥ ૨ ॥

ઈંદ્રનાથ:—

તોરે સંગવા આગમન હોવે ॥ ધ્રુ૦ ॥ સમજત ભાઈ જીયા સમજાલે ॥ સતાવો નહી મોહે ॥ ૧ ॥

કમલા:—

ડુબત જાય સગરી નૈયા ॥ સોકનીયા તેરી ॥ ધ્રુ૦ ॥ યે તોરી બતીયા આગ લગાયે ॥ નાહી મૈ માનુ સૈયા હુ મે સતાઈ ॥ ૧ ॥ આબ મોરા સૈંયા નાહી સતાવો બનાવો ધુલનીયા પાખંડી મોરા ॥ ૨ ॥

કમલા:—

ચલો, ચલો, ચલો, આબ ચલો ॥ જલ્દી શાદી કરો ખાના બાદી કરો આબ ન સોચોજરા ॥ ૧ ॥ પાખંડી નિકલ, નિકલ, નિકલ, અબ નિકલ મૈના શાદી કરો યૌના ખારી કરો કભી નાહી જીનહાર ॥ ૨ ॥ કમલા સજન્, સજન્, સજન્, વા સજન્ કરના આબ છલબલ જંગલમેં મંગલ દિલ હો ગયા એકલ ॥ ૩ ॥

પાખંડી:—

મોરી કાલી માતા હો જાઉં તુઝપે નિસાર ॥ ધ્રુ૦ ॥ તેરા તોપૈદાહૂ મૈ તેરા દિલદાદાહૂં મૈં યૂં તો નાકારાહું મૈ દિલ ખોકર ગમખ્વાર ॥ ૧ ॥ તોરી છબ હૈ ન્યારી પ્યારી તોરી સૂરત કાલી પ્યારી જાઉં મૈ તુઝપે વારી, દિલજાંનસે ઇમાનસે, મોરી કાલી માતા હો જાઉં૦ ॥ ૧ ॥

કોરસ.

આન બાન, સગરીબેજાન, જકી બૂરાઈ કરે નુકસાન તુમારે જ્યાન દુનિ દુકાન બતીયન હૈ ઇમતેહાન બદિકીમાન પરહો આજાન ॥ ઇસ્મે મજાહે કરતૂ ધ્યાન ॥ કીર્દગાર પાલન-હાર રૂપે હો સતીશકી મેહેરબાન કરદે ઉરકા શાંત ॥ ૧ ॥

—❋ સમાપ્ત ❋—

Printed by N. V. Mahajani.
at Shruti Bodh Press, 47 Kalbadevi, Bombay:
Published by Shankar Bapuji Mujumdar,
Kirloskar Theatre, Poona City.